

Jeziro Zegrzyńskie to jedna z największych atrakcji Mazowsza i popularne miejsce wypoczynku zarówno mieszkańców powiatu, jak i gości z zewnątrz - głównie z Warszawy. Posiada świetnie rozwinięte zaplecze noclegowe, konferencyjne, gastronomiczne oraz bogatą infrastrukturę sportowo-rekreacyjną, umożliwiającą ciekawe i aktywne spędzanie czasu oraz uprawianie sportów wodnych przez cały rok. To miejsce idealne dla wszystkich. Bez ryzyka można stwierdzić, że każdy znajdzie tu coś dla siebie. Zarówno zwolennicy aktywnego wypoczynku, miłośnicy sportu, jak i wielbiciele relaksu oraz słodkiego leniuchowania mogą wybierać spośród bogatej oferty podmiotów skupionych wokół największego na Mazowszu akwenu.

Nad Jeziorem Zegrzyńskim można uprawiać wiele sportów wodnych, takich jak: żeglarstwo, windsurfing, wakeboarding, kajakarstwo i wiele innych. Czyste wody Jeziora obfitują w wiele gatunków ryb i przyciągają amatorów wędkowania. Rejon zachęca do odwiedzania malowniczych zakątków, eksplorowania ścieżek rowerowych i oznakowanych szlaków spacerowych, na których można obcować z pięknem przyrody. Miłośnicy historii i zabytków również nie będą mogli narzekać na nudę. W okolicach zachowało się wiele perełek architektury, a także pozostałości po wydarzeniach sprzed lat.

Powstanie Jeziora Zegrzyńskiego było możliwe dzięki wybudowaniu stopnia wodnego w miejscowości Dębe. Pomysł na realizację tego przedsięwzięcia powstał w 1951 roku, wtedy też określono przybliżoną lokalizację zbiornika. Siedem lat później tereny te odwiedził Józef Cyrankiewicz, ówczesny premier. Prawdopodobnie wtedy podjęto ostateczną decyzję o budowie zapory, której głównym zadaniem miało być zapobieganie powodziom w dorzeczu dolnej Narwi. Budowę rozpoczęto w 1958 roku, a zakończono w 1963 roku. Wcześniej w miejscu, gdzie obecnie znajduje się tzw. „patelnia” jeziora, mieszkali ludzie. Niestety był to obszar częstego wylewania wód Narwi i Bugu. Według przekazów mieściły się tu także trzy obozy, w których osadzeni byli więźniowie krótkoterminowi. To właśnie oni pracowali podczas oczyszczania terenu, który przeznaczono na dno obecnego Jeziora Zegrzyńskiego.

Inwestycja została zrealizowana w dwóch etapach. Pierwszy z nich obejmował wybudowanie jazu i przepławki dla ryb oraz wszystkich budynków mieszczących się poza korytem rzeki, na jej lewym brzegu. Drugi etap, polegający na wykonaniu zapory, wymagał przegrodzenia Narwi i skierowania jej wód na jaz. Poza zaporą główną powstały również zapory boczne, jedenaście przepompowni do odwadniania terenów i wały ziemne na lewym brzegu rzeki. Przecięcie wstęgi nastąpiło przy okazji obchodów urodzin PRL-u - 22 lipca 1963 roku. Dzień ten przyjęto jako oficjalną datę powstania Jeziora Zegrzyńskiego w rejonie Dębe - Zegrze - Nieporęt - Serock i dalej w stronę Pułtusa.

Zbiornik ma powierzchnię 30,3 km², objętość 90 mln m³ wody i średnią głębokość 2,86 m. Jest źródłem wody dla Warszawy, tu bowiem znajduje się ujęcie Wodociągu Północnego. Na stopniu wodnym piętrzącym wodę w Jeziorze Zegrzyńskim powstała Elektrownia Wodna Dębe - ekonomiczne źródło czystej energii elektrycznej. Stopień wodny oraz Jezioro Zegrzyńskie wykorzystywane są do produkcji energii elektrycznej, poboru wody przez Wodociąg Północny, rekreacji i sportów wodnych oraz żeglugi (droga wodna II klasy). Stopień Wodny Dębe wraz z Kanalem Żerańskim i służą Żerań tworzą tzw. warszawski węzeł wodny.

Jeziro Zegrzyńskie ma swojego legendarnego potwora – to Paskuda Zegrzyńska. Według przekazu świadków wygląda jak wielka dżdżownica z dużą głową i olbrzymimi uszami. Jest jednak stworzeniem bardzo przyjaznym zwłaszcza dla życzliwych turystów .....ooo, to chyba o Was?! 😊 😊

Gmina Serock to region urokliwy i zróżnicowany w rzeźbie terenu. Bogactwo przyrody, w której króluje Jezioro Zegrzyńskie wraz z Narwią i Bugiem pośród równin i wzniesień zachęca do aktywnego wypoczynku i rekreacji. Doskonałym pomysłem na spędzenie wolnego czasu w sposób aktywny oraz poznanie dokładnie gminy Serock są wycieczki piesze i rowerowe. Na chętnych czekają wytyczone i oznakowane szlaki:

Serocki szlak żółty - biegnie śladem obiektów objętych ochroną konserwatorską, wpisanych do rejestru zabytków oraz obszarów objętych ochroną.

Szlak pułtuski czarny - główną atrakcją tego szlaku jest rezerwat "Zegrze" oraz fortyfikacje z początku XX w.

Szlak narwiańsko-ostrołęcki czerwony - urokliwa trasa przez obszar rezerwatów Jadwisin i Wąwóz Szaniawskiego, bogata w spotkania z zabytkami.

Szlak wschodni niebieski - atrakcją tej trasy są malownicze tereny, ładna panorama Serocka oraz pomniki przyrody

Izba Pamięci i Tradycji Rybackich w Serocku, to samorządowa placówka o charakterze muzealnym. Misją Izby jest budowanie tożsamości, wzmacnianie lokalnego patriotyzmu i więzi społecznych poprzez podnoszenie świadomości w zakresie historii oraz tradycji i kultury miasta i gminy Serock. Ekspozycja opiera się na multimedialnym i interaktywnym przekazie, który zwiększa atrakcyjność odbioru prezentowanych treści.

W pierwszej sali rzucająca się w oczy oś czasu pozwoli prześledzić najważniejsze wydarzenia w historii Serocka. Tu znajdziemy też informacje o etymologii nazwy miasta i o tym, jak zmieniała się na przestrzeni wieków. Większość informacji prezentowanych w Izbie znajduje się w dotykowych monitorach. Treści wzbogacone są zdjęciami – wiele z nich pochodzi z archiwów muzeów znajdujących się na terenie całego kraju.

W tej sali znajdują się również kopie zabytków archeologicznych znalezionych podczas badań prowadzonych na grodzisku Barbarka w latach 60. XX wieku – np. pochodząca z XI wieku moneta – dirhem arabski, naczynie ceramiczne czy bransoleta o zoomorficznych kształtach. Tu też znajdują się kopie najstarszych dokumentów mówiących o Serocku, np. Falsyfikatu Mogileńskiego, dokumentu potwierdzającego nadanie praw miejskich a także innych, ważnych dla miasta.

Na ścianach znajdują się również liczne mapy – między innymi mapa rzecznych szlaków handlowych, przy których położony był Serock, z drewnianymi makietami łódek. W pierwszej sali prezentowany jest również krótki film przedstawiający dzieje Serocka.

Druga sala poświęcona jest historii Zegrza, powstaniom narodowym, postaci Napoleona oraz pierwszej i drugiej wojnie światowej. Znajduje się tu również interaktywna mapa będąca krótką wędrówką przez dzieje Serocka, obrazująca najważniejsze wydarzenia z jego ponad 1000-letniej historii. W gablotach prezentowane są artefakty pochodzące z dawnej kolekcji militariów Centrum Szkolenia Łączności i Informatyki w Zegrzu, ofiarowane przed kilku laty Urzędowi Miasta i Gminy Serock.

Trzecia sala poświęcona jest współczesności a docelowo funkcjonować w niej będzie punkt informacji turystycznej. Na wielkim ekranie dotykowym znajduje się mapa Serocka, gdzie goście mogą znaleźć najważniejsze informacje związane z turystycznym charakterem miasta. Również w tej sali znajduje się dekret papieski potwierdzający patronat świętego Wojciecha nad miastem. Dokument przekazany został podczas mszy świętej - 30 kwietnia 2017 roku, tego samego dnia dokonano uroczystego otwarcia Izby Pamięci.

Pałac Radziwiłłów w Jadwisinie (miejsce znajduje się na terenie prywatnym)

Cennym zabytkiem w bliskiej okolicy Jeziora Zegrzyńskiego jest pałac Jadwigi i Macieja Radziwiłłów, którego budowa została ukończona w 1898 r. Budowlę, malowniczo położoną na wysokiej skarpie, zaprojektował François Arveuf, w stylu nawiązującym do renesansu francuskiego.

Nad wejściem głównym pałacu widnieje monogram pierwszych właścicieli, natomiast od strony rzeki w ryzalicie umieszczono przedstawienia ich herbów rodowych: „Ślepowron” Krasińskich i „Trąby” Radziwiłłów. Ostatnimi właścicielami pałacu w Jadwisinie przed II wojną światową byli: Konstanty Mikołaj Radziwiłł wraz z żoną Marią z Żółtowskich.

Wcześniej właścicielem dóbr zegrzyńskich i pałacu w Jadwisinie był starszy brat Konstantego, Artur Radziwiłł (1901–1939).

